

SÜRDÜRÜLEBİLİR DÜNYA İÇİN 120 BİN FİDAN

İstanbul Sanayi Odası (İSO), gelecek nesillere sürdürülebilir bir dünya bırakmak amacıyla 2019 yılında 20 bin fidan ile başladığı ağaçlandırma çalışmasını bu yıl daha da genişleterek 120 bin fidanlık “**İSO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı**” ile sürdürdü. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Bugün 120 bin tane fidan dikiyoruz. 50 bini bu bölgede, 50 bini Şile’de 20 bini de Beykoz’da. İstanbul’da bulunan öğrencilerimiz buldukları okul çevresinde çok rahatlıkla ‘benim de bir fidanım var’ diyebilecekler. Bugün dikilecek fidan sizleri ifade ediyor. O fidanlar geliştikçe Türkiye’nin tabiatı gelişecek, suyu artacak, iklimi düzelecek. Sizler geliştikçe bizim umudumuz yeşerecek. O fidanlar sizsiniz, gelecek sizsiniz. Ormanları ve Türkiye’yi size emanet ediyoruz.”

'Fidanlar geliştikçe Türkiye gelişecek'

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO), gelecek nesillere sürdürülebilir bir dünya bırakmak amacıyla 2019'da 20 bin fidanla başladığı ağaçlandırma çalışmasını bu yıl 120 bin fidanlık "**İSO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı**" ile sürdürdüğü açıklandı.

Dün Çatalca'da, Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in de katıldığı törende konuşan **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, gençlere seslenerek "Fidanlar geliştikçe Türkiye'nin tabiatı gelişecek, suyu artacak, iklimi düzelecek. Sizler geliştikçe bizim umudumuz yeşerecek. O fidanlar sizsiniz" dedi. ● Ekonomi Servisi

Bakan Özer: Mesleki eğitimi yeniden şekillendirmeye başladık

Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer, "ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı Fidan Dikim Töreni"ne katıldı. Özer, törende yaptığı konuşmada **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** ile birlikte İstanbul'da, meslek eğitiminin güçlendirilmesi yönünde çok önemli adımlar attıklarını belirtti.

İSTANBUL – İstanbul'da, meslek eğitiminin güçlendirilmesi yönünde çok önemli adımlar atıldığını belirten Bakan Özer; geldikleri noktada İstanbul'un çok önemli bir kısmından ISO'yla mesleki eğitimi yeniden yola koymaya, meslek liselerinin sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin umudu olması yönünde çok önemli adımlar atmaya devam ettiklerini kaydetti.

İş dünyasının ve işverenlerin mesleki eğitim öğrencilerinin mezun olmasını beklemediklerini aktaran Özer, "Müfredatı birlikte inceliyoruz. Öğrencilerimizin işletmede beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. Öğretmenlerimizin işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerini birlikte planlıyoruz ve en önemlisi, istihdamda öncelik sağlamaya çalışıyoruz. Geçmişten gelen hasarları da önemli oranda telafi etmenin ve yeniden umutları yeşertmenin mutluluğunu yaşıyoruz." diye konuştu.

Meslek liselerinin Türkiye'nin 81 ilinde iyi noktaya gelmeye başladığını vurgulayan Özer, "81 ilde eğitim verdiğimiz tüm alanlarda sektörlerle çok güçlü iş birlikleri kurmaya, mesleki eğitimi

yeniden şekillendirmeye başladık. İnşallah, bu atılan adımlarla artık Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını tedrici, suhuletli bir şekilde emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle birlikte geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız." Dedi.

Millî Eğitim Bakanı Özer, mesleki eğitimde iş dünyasının temsilcilerinin de var olmasını önemini vurgulayarak "İş dünyasının temsilcileri olmazsa mesleki eğitimi tek başımıza yapabilmemiz mümkün değil, çünkü biz sizlere eleman yetiştiriyoruz. Dolayısıyla tüm süreçlerde birlikte olmamız lazım." İfadelerini kullandı.

Kovid-19 salgını sürecinde ön plana çıkan en önemli şeyin üretim olduğuna dikkati çeken Özer; bu süreçte meslek lisesi öğrencilerinin maskeden dezenfektana, yüz koruyucu siperlikten video laringoskop cihazına, solunum cihazından maske makinasına kadar ihtiyaç olan tüm alanlarda üretim yaptıklarını anımsatarak fedakârlıklarından dolayı öğrencilere teşekkür etti.

Millî Eğitim Bakanı Özer, şunları kaydetti:

Kovid-19 salgını sürecinde mesleki eğitimin göstermiş olduğu üretim performansı, yıllardan beri meslek liselerinin kırılan onurlarının tamirine vesile oldu. Öz güvenlerini yerine getirdi. 'Biz üretebiliriz.' Dediler. Tüm topluma şöyle bir mesaj verdi: 'Ben meslek lisesi öğrencisi olarak sadece iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu insan kaynağı değilim. Aynı zamanda kovid-19 salgını gibi olağanüstü koşullarda devletin

ve milletimin yanında olan bir kardeşimim.' Bu, çok anlamlı bir mesaj. İnşallah meslek liselerimizin üretim kapasitesini artırarak iş gücü piyasasından talep etmiş olduğu beceri ve yetkinliklerde, donanımlarda öğrencilerimizi yetiştirerek **sanayimizin**, iş dünyamızın çok daha güçlü hale gelmesini sağlamış olacağız.

Bakan Özer, konuşmaların ardından öğrenciler ile hatıra ormanında ilk fidanı toprakla buluşturarak can suyunu verdi. (İLKHA)

Özer: Genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz

MİLLİ Eğitim Bakanı Mahmut Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız" dedi. ■ **6'da**

Özer: Genç işsizlik oranını düşüreceğiz

MİLLİ Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Çatalca'da **İSO** Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katıldı. Törende konuşan Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız." dedi. Çatalca Kuzey Marmara Otoyolu Taya Kadın Gişeleri mevkiinde **İstanbul Sanayi Odası** tarafından, **İSO** Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı oluşturuldu. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 150 meslek lisesi öğrencisi ile burada fidan dikti. Hatıra ormanına toplamda 20 bin fidan dikildiği belirtildi. Fidan dikimi öncesinde konuşan Bakan Özer, pandemi sürecinde meslek lisesi öğrencileri tarafından üretilen yüz koruyucu siperlikleri, solunum cihazları ve maskelerin önemine dikkat çekti. Bakan Özer, "İstanbul'da mesleki eğitimin güçlendirilmesi yönünde çok önemli adımlar attık. Başlangıçta küçük mütevazı başlangıçlarla başladık. Sonra giderek proje çeşitlenmeye, filizlenmeye, yeni üretmeye, yeni projeleri testlemeye başladı. Geldiğimiz noktada İstanbul'un çok önemli bir kısmında İstanbul **Sanayi** Odamızda mesleki eğitimi yeniden yola koyduk. Türkiye'nin sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin umudu olması yönünde çok önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Artık geçmişte olduğu gibi iş dünyamız, işverenlerimiz, mesleki eğitim mezunlarının olmasını beklemiyorlar. Müfredatı birlikte güncelliyoruz. Öğrencilerimizin işletmede beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. Öğretmenlerimizin işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerini birlikte planlıyoruz. İstihdamda öncelik sağlamaya çalışıyoruz. Geçmişten gelen hasarları da önemli oranda telafi etmenin ve yeniden umutları yeşertmenin mutluluğu bugünkü yüz 20 bin öğrencimize ait olan hatıra ormanının çok sembolik bir anlamı var. Artık şu üç yıllık deneyimde hiçbir kırgınlık olmadan her gün kapasiteyi artırarak iş birliğimizi güçlendirdik. Türkiye'de meslek liselerini bunu fidanla taçlandırıyoruz. Buradaki her bir fidan bir öğrencimizi temsil ediyor. Hakikaten bizim Milli Eğitim Bakanlığı olarak mesleki eğitimde işverenin iş gücü piyasasıyla en verimli iş birliklerimizi geliştirdiğimiz iş birliklerinden birisi oldu. İnşallah çok daha iyi noktalara hep birlikte götüreceğiz." dedi. Bakan Özer şöyle devam etti: "Gelinen noktada meslek lisesi Türkiye'nin sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye'nin 81 ilinde çok iyi noktalara gelmeye başladı. 81 ilde vermiş olduğumuz, eğitim verdiğimiz tüm alanlarda, sektörlerde çok güçlü iş birlikleri başladık." AA

GÖSTERGE

ARAM EKİN DURAN
eduran@ekonomist.com.tr

Üretici enflasyonunda 19 yılın rekoru

Türkiye ekonomisindeki yüksek enflasyon sorunu, bir yandan artmaya devam eden döviz kurları, diğer yandan küresel çapta enerji fiyatlarında yaşanan artış ile büyümeye devam ediyor. Özellikle Yurt içi üretici fiyatları endeksinde (Yİ-ÜFE) görülen seviye, 2003 bazlı serinin en yüksek değeri oldu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, tüketici fiyatları ekim ayında yüzde 2,39 arttı. TÜFE'de yıllık artış oranı da yüzde 19,89 olarak hesaplandı. Genel kanı enflasyonun ekim ayında yüzde 20'yi aşacağı yönünde olsa da TÜİK'in hesaplamaları tüketici enflasyonunu çok az bir farkla yüzde 20'nin altında gösteriyor. Öte yandan Yurt içi üretici fiyatları endeksi (Yİ-ÜFE) ise aylık yüzde 5,24 artarken yıllık artış oranı yüzde 46,31'e ulaştı. Böylelikle üretici enflasyonu 19 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Üretici enflasyonunda en son Haziran 2002'de yüzde 46,8 görülmüştü. Üretici-tüketici enflasyonu arasındaki fark da 26,42'ye çıkarken, önümüzdeki aylar için tüketici enflasyonu üzerindeki baskının artarak devam edeceğinin bir işareti oldu.

GIYIM VE GIDA ETKİSİ

TÜİK verilerine göre, enflasyona etki bakımından ekimde giyim ve ayakkabı grubunda yüksek oranlı zamlar

HANGİ GRUP ENFLASYONU NASIL ETKİLEDİ?

Ürün ve Hizmet Grupları	Aylık artış (%)	Etkisi (Puan)
Giyim ve ayakkabı	7,56	0,40
Alkollü içecekler ve tütün	5,97	0,26
Ulaştırma	2,43	0,36
Lokanta ve oteller	2,31	0,15
Konut	2,29	0,36
Ev eşyası	2,25	0,20
Gıda ve içecekler	1,92	0,52
Çeşitli mal ve hizmetler	1,75	0,08
Sağlık	0,65	0,02
Haberleşme	0,51	0,02
Eğlence ve kültür	0,51	0,01
Eğitim	0,17	0

Kaynak: TÜİK

indirimi olacağı beklentisi yüksek. Genel eğilim yılbaşına kadar, kasım ve aralık ayı PPK'larından 100-150 baz puanlık daha indirim yapılacağı yönünde. Bu durumun önümüzdeki aylarda kurlar ve enflasyona etkilerini hep beraber göreceğiz.

öne çıktı. Giyim ve ayakkabı grubunda aylık enflasyon yüzde 7,56 ve bunun manşet tüketici enflasyonuna etkisi de 0,40 puan oldu. Ayrıca alkol ve sigara grubunda yapılan zamlar ekim ayında öne çıktı. Bu grupta aylık artış yüzde 5,97 ve manşet enflasyona etki 0,26 puan oldu. Gıda grubunda ekimde aylık artış yüzde 1,92 oldu ve manşet tüketici enflasyonuna 0,52 puanlık katkı yaptı. Konut grubunda aylık yükseliş yüzde 2,29

ve manşet enflasyona etkisi 0,36 puan. Konut grubunda üreticiye yapılan doğalgaz zamları tüketiciye yansıtılmadığı için belirleyici kömür, odun ve tüp gaz zamları oldu. Kasımda da doğalgaz zammı tüketiciye yansıtılmadı. Ev eşyası grubunda yüzde 2,25 artış ve aylık manşet enflasyona 0,2 puanlık etki görülürken, ulaştırma grubunda aylık artış yüzde 2,43 ve manşet enflasyona etkisi 0,36 puan olarak gerçekleşti. Enflasyondaki yükselişe rağmen, 18 Kasım'daki Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısından bir kez daha "sınırlı" da olsa bir faiz

TCMB'nin raporunda "enerji" öne çıktı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ekim ayı fiyat gelişmeleri raporunu açıkladı. TCMB'nin değerlendirmesinde artan enerji fiyatları işaret edilirken, yıllık enflasyon gıda ve temel mal dışındaki gruplarda yükseliş yaşandığı belirtildi. TCMB'nin raporuna göre, bu artışa en belirgin katkı enerji ve tütün ürünlerinden geldi. Banka ekim ayında petrol, propan, bütan, kömür gibi enerji fiyatlarının dolar bazında kayda değer bir oranda yükseldiğini, TL'deki görünüm ile birlikte yurt içi enerji kalemlerinde yüksek fiyat artışları kaydedildiğini belirtti. TCMB'nin aylık fiyat gelişmeleri değerlendirmesinde lokanta ve otel grubu fiyatlarındaki yükseliş eğiliminin hizmet yıllık enflasyonunu olumsuz yönde etkilemeye devam ettiği de ifade edildi.

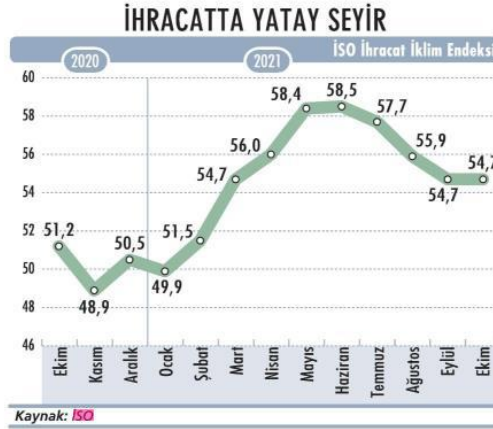
GÖSTERGE

İhracat İklim Endeksi yerinde saydı

Türk imalatçıların ihracat iklimi, yılın dördüncü çeyreğine yatay bir seyir ile başladı. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ekim 2021 dönemi sonuçlarına göre, eylülde 54,7 olan endeks, ekimde 54,7 ile yatay seyretti. Haziran ayında 58,5 ile bu yılki en yüksek seviyesini

gören endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Bu dönemde ekonomik aktivitenin Ortadoğu ve ABD'de kaydettiği güçlü büyüme, Avrupa'daki yavaşlama belirtilerini telafi etti. COVID-19 salgınındaki yükseliş dalgasının Asya-Pasifik bölgesi üzerindeki olumsuz etkileri ise hafifledi.

Endeks verilerine bakıldığında, Ortadoğu ve ABD'de genel olarak güçlü seyreden büyüme görünümüne karşılık, tedarik zincirlerindeki ciddi aksamaların üretim artışlarını sınırladığı Avrupa'da yavaşlama belirtileri dikkati çekiyor. Avrupa tarafında ise Almanya'da büyüme şubat ayından bu yana en ılımlı düzeyde gerçekleşirken Fransa, İtalya ve İspanya'da ise nisandan beri en yavaş artışlar kaydedildi.

Çin'de üretim üst üste ikinci ay artış gösterirken, Hindistan'da talep güçlü şekilde iyileşirken Brezilya'da ise üretim yüksek oranlı artış sergiledi. Buna karşılık, Rusya'da ekonomik aktivite son üç ayda ikinci kez hafif çapta düşüş kaydetmesi dikkat çekiyor.

DIŞ TİCARET
HADDİNDE DÜŞÜŞ

Öte yandan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre,

dış ticaret haddi ağustos ayında 86,8 ile endeks tarihinin en düşük seviyesini gördükten sonra eylül ayında da tarihi düşük seviyelerdeki seyrini korudu. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan dış ticaret haddi eylülde 88,4 oldu. Dış ticaret haddinin 100'ün üzerinde bulunması; dış ticarete konu malların baz yılına göre pahalıya satılıp, ucuz satın alındığı için ihraç eden ülke lehine bir duruma işaret ederken tersi durum ülke aleyhinde bir tabloya işaret ediyor. İhracat birim değer endeksi ise eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 11,8 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 7,6, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 24,6, yakıtlarda yüzde 75,2 ve imalat **sanayinde** (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 10,2 arttı.

Geniş tanımlı işsizlik arttı

Ekonomideki önemli sorunlardan biri olan işsizlikte, eylül ayında manşet işsizlik gerilerken, geniş tanımlı işsizlikte ise artış yaşandı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Eylül dönemi iş gücü istatistiklerine göre, eylülde işsizlik yüzde 11,5 seviyesine geriledi. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel iş gücü ve işsizlerden oluşan geniş tanımlı işsizlik göstergesi olan atıl işgücü oranı ise 0,2 puan artışla yüzde 21,9 olarak gerçekleşti. Bir önceki ay yüzde 12,1 olarak açıklanarak yüzde 41,7 seviyesinde gerçekleşti.

nan veri de yüzde 11,8'e revize edildi. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı eylül ayında bir önceki aya göre 70 bin kişi azalarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak yüzde 21,5, istihdam oranı 0,3 puanlık artışla yüzde 32,7 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 41,7 seviyesinde gerçekleşti.

ÖNEMLİ MESAFE ALACAĞIZ

İşsizlik oranını düşüreceğiz!

➔ **Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer**, Çatalca'da İSO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katıldı. Törende konuşan Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç

Mahmut Özer

işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız" dedi. **1 SAYFA 6**

İŞSİZLİK ORANINI DÜŞÜRECEĞİZ!

Milli Eğitim Bakanı
Mahmut Özer

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Çatalca'da ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katıldı. Törende konuşan Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşürecek ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız" dedi

Çatalca Kuzey Marmara Otoyolu Tayakadın Gişeleri mevkiinde İstanbul Sanayi Odası tarafından, ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı' oluşturuldu. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 150 meslek lisesi öğrencisi ile burada fidan dikti. Hatıra ormanına toplamda 20 bin fidan dikildiği belirtildi. Fidan dikimi öncesinde konuşan Bakan Özer, pandemi sürecinde meslek lisesi öğrencileri tarafından üretilen yüz koruyucu siperlikleri, solunum cihazları ve maskelerin önemine dikkat çekti.

Birlikte planlıyoruz

Bakan Özer, "İstanbul'da mesleki eğitimin güçlendirilmesi yönünde çok önemli adımlar attık. Başlangıçta küçük mütevazı başlangıçlarla başladık. Sonra giderek proje çeşitlenmeye, filizlenmeye, yeni üretmeye, yeni projeleri tetiklemeye başladı. Geldiğimiz

noktada İstanbul'un çok önemli bir kısmında İstanbul Sanayi Odamızda mesleki eğitimi yeniden yola koyduk. Türkiye'nin sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin umudu olması yönünde çok önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Artık geçmişte olduğu gibi iş dünyamız, işverenlerimiz, mesleki eğitim mezunlarının olması beklemiyorlar. Müfredatı birlikte güncelliyoruz. Öğrencilerimizin işletmede beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. Öğretmenlerimizin işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerini birlikte planlıyoruz. İstihdamda öncelik sağlamaya çalışıyoruz. Geçmişten gelen hasarları da önemli oranda telafi etmenin ve yeniden umutları yeşertmenin mutluluğu bugünkü yüz 20 bin öğrencimize ait olan hatıra ormanının çok sembolik bir anlamı var. Artık şu üç yıllık deneyimde hiçbir kırıklık olmadan her gün kapasiteyi artırarak iş birliğimizi güçlendirdik.

Türkiye'de meslek liselerini bunu fidanla taçlandırıyoruz. Buradaki her bir fidan bir öğrencimizi temsil ediyor. Hakkaten bizim Milli Eğitim Bakanlığı ola-

rak mesleki eğitimde işverenin iş gücü piyasasıyla en verimli iş birliklerimizi geliştirdiğimiz iş birliklerinden birisi oldu. İnşallah çok daha iyi noktalara hep birlikte götüreceğiz" dedi.

Eleman yetiştiriyoruz

"Geleneksel noktada meslek lisesi Türkiye'nin sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye'nin 81 ilinde çok iyi noktalara gelmeye başladı" diyen Özer, "81 ilde vermiş olduğumuz, eğitim verdiğimiz tüm alanlarda, sektörlerde çok güçlü iş birlikleri başladık. Yeniden şekillendirmeye başladık ve inşallah bu atılan adımlarla artık Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşürecek ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız. Biz sizlere eleman yetiştiriyoruz. Dolayısıyla tüm süreçlerde hep birlikte olmamız lazım. Bakan Covid-19 salgını süresinde ön plana çıkan en önemli şey üretim oldu. Paranızın olması tek başına yeterli değil. Üretmediğiniz zaman paranız olsa bile satın alabilmeniz mümkün değil. Bu sıralarda oturan, arkada oturan o kıymetli öğrencilerimiz sağlıklarını bir kenara bıraktılar ve sizler için maskeden dezenfektana yüz koruyucu siperlikten videoları cihazına, solunum cihazına, maske makinesine kadar tüm ihtiyaç olan noktaları, ürünleri çok kısa sürede ürettik" ifadelerini kullandı. **DHA**

ÖZGÜVENLERİNİ YERİNE GETİRDİ

Öğrencilere bu fedakarlıklarından dolayı şükranlarını sunan Bakan Özer, "Aslında Covid-19 salgını süresinde mesleki eğitimin göstermiş olduğu üretim performansı yıllardan beri meslek liselerinin kırılan onurlarının tamerine vesile oldu. Özgüvenlerini yerine getirdi. 'Biz üretebiliriz ben meslek lisesi öğrencisi olarak sadece iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu insan kaynağı değilim, aynı zamanda Covid-19 salgını

gibi olağanüstü koşullarda devlet ve milletimin yanında olan bir kara gün dostuyum" diyebildiler. Bu çok anlamlı bir mesaj. İnşallah meslek liselerimizde üretim kapasitemizi artırarak iş gücü piyasasından talep etmiş olduğu beceri ve yetkinliklerde donanımlarda öğrencilerimizi yetiştirerek sanayimizin, iş dünyamızın çok daha güçlü hale gelmesini sağlamış olacağız" açıklamasını yaptı.

'Müfredatı sanayiciyle birlikte inceliyoruz'

MİLLÎ Eğitim Bakanı Mahmut Özer, İstanbul Sanayi Odası (İSO) ile üç yıldır hiçbir kırıklık olmadan her gün kapasiteyi artırıp iş birliğini güçlendirdiklerini söyledi.

"İSO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı Fidan Dikim Töreni"nde konuşan Bakan Özer, İstanbul'da İSO'yla mesleki eğitimde çok önemli adımlar atmaya devam ettiklerini kaydetti.

Geçmişte olduğu gibi iş dünyasının ve işverenlerin mesleki eğitim öğrencilerinin mezun olmasını beklemediklerini aktaran Özer, "Müfredatı birlikte inceliyoruz. Öğrencilerimizin işletmede beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. Öğretmenlerimizin işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerini birlikte planlıyoruz" dedi. Mesleki eğitimde işverenle, iş gücü piyasasıyla en verimli iş birliklerini geliştirdiklerini ve bunu çok daha iyi noktalara götüreceklerini dile getiren Özer "İş dünyasının temsilcileri olmazsa mesleki eğitimi tek başımıza yapabilmemiz mümkün değil. Çünkü biz sizlere eleman yetiştiriyoruz. Dolayısıyla tüm süreçlerde olmamız lazım" dedi. (İstanbul/AA)

'MESLEK OKULLARIYLA GENÇ İŞSİZLİK DÜŞECEK'

MİLLİ Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Çatalca Kuzey Marmara Otoyolu Tayakadın Gişeleri mevkisinde düzenlenen "İSO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı Fidan Dikim Töreni"ne katıldı. Burada konuşma yapan Bakan Özer, şunları söyledi: "İstanbul Sanayi Odası (İSO) ile üç yıldır hiçbir kırgınlık olmadan her gün kapasiteyi arttırıp işbirliğini güçlendirdik. Yeniden ahitleşiyoruz. Gelecek Türkiye'de meslek liselerinde ve bunu fidanla taçlandırıyoruz."

Buradaki her bir fidan bir öğrencimizi temsil ediyor. 81 ilde eğitim verdiğimiz tüm alanlarda sektörlerle işbirlikleri kurmaya, mesleki eğitimi yeniden şekillendirmeye başladık. İnşallah bu atılan adımlarla artık Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını tedrici, suhuletli bir şekilde emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle birlikte geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız." AA

Milli Eğitim Bakanı
Mahmut Özer

Özer: Her bir fidan bir öğrenciyi temsil ediyor

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** tarafından Çatalca'da oluşturulan "ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı"nda dün Fidan Dikim Töreni'ne katıldı. 150 meslek lisesi öğrencisiyle birlikte fidan diken Bakan Özer, törende yaptığı konuşmada ISO ile 3 yıl önce iyi niyetle çıktıkları yolda geldikleri noktadan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. **ISO**'yla mesleki eğitimi yeniden yola koymaya, meslek liselerinin sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin umudu olması yönünde önemli adımlar atmaya devam ettiklerini kaydetti.

120 bin öğrenciye ait hatıra ormanının çok sembolik

bir anlamı olduğuna işaret eden Özer, "Şu üç yılda hiçbir kırgınlık olmadan her gün kapasiteyi artırarak işbirliğimizi güçlendirdik. Yeniden ahitleşiyoruz. Gelecek Türkiye'de meslek liselerinde ve bunu fidanla taçlandırıyoruz. Buradaki her bir fidan bir öğrencimizi temsil ediyor" diye konuştu.

● EĞİTİM SERVİSİ

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 150 meslek lisesi öğrencisi ile fidan dikti. Fidan dikimi öncesinde konuşan Bakan Özer, “Meslek liselerimizde öğrenciler yetiştirerek **sanayimizin** daha güçlü olmasını sağlayacağız” dedi

ÖZER'DEN GENÇ İŞSİZLİK MESAJI

Çatalca'da ISO Gelecek Meslek Liseleri Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katılan Özer, hatıra ormanına 20 bin fidan dikileceğini söyleyerek, şöyle konuştu: “Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz. Kovid-19 salgını süresinde ön plana çıkan en önemli şey üretim oldu. Bu sıralarda oturan, kıymetli öğrencilerimiz sağlıklarını bir kenara bıraktılar ve ürünleri çok kısa sürede üretebildiler. Meslek liselerimizde öğrencilerimizi yetiştirerek **sanayimizin** çok daha güçlü hale gelmesini sağlamış olacağız.”

Genç işsizliği düşüreceğiz

Milli Eğitim Bakanı Özer, “Genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz” dedi.

ÇATALCA Kuzey Marmara Otoyolu Tayakadın Gişeleri mevkiinde **İstanbul Sanayi Odası** tarafından, **İSO** Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı' oluşturuldu. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 150 meslek lisesi öğrencisi ile burada fidan dikti.

MİLLİ Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Çatalca'da **İSO** Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katıldı. Törende konuşan Özer, “Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız” dedi. (DHA)

PARA HABER

Güçlü büyüme sinyali

Sanayi üretimi Eylül'de aylık yüzde 1.5 azalırken, yıllık yüzde 8.9 oranında arttı. Cari denge Eylül'de 1.65 milyar dolar fazla verdi. Gözler, 18 Kasım'daki PPK toplantısına ve ay sonunda açıklanacak 3. çeyrek GSYH verilerine çevrildi.

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

BÜYÜMENİN öncü göstergesi sanayi üretimi, Eylül'de aylık yüzde 1.5 azalırken, yıllık bazda yüzde 8.9 oranında arttı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre sanayinin alt sektörleri incelendiğinde Eylül'de yıllık bazda madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 7.9, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 9.7, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1 artış gösterdi. Arındırılmamış verilerle sanayi üretimi Eylül'de aylık yüzde 4.7, yıllık yüzde 8.8 artış gösterdi. Çeyreklik performansa baktığımızda ise sanayi üretimi, yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3.3, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9 arttı. Üçüncü çeyrek sanayi üretimi performansının ortaya çıkmasının ardından gözler, 30 Kasım'da açıklanacak 2021 yılı üçüncü çeyrek dönemsel gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) verilerine çevrildi. Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrek büyüme beklentileri yüzde 5 ve üzerinde yoğunlaşırken, 2021 yılı geneli için ise yüzde 9-10 arasında ağırlık kazanıyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) reel sektör ve finansal sektör temsilcileriyle profesyonellerden oluşan 48 katılımcı tarafından yanıtlanan piyasa katılımcıları anketine göre; GSYH 2021 yılı büyüme beklentisi, Kasım'da bir önceki aya göre 0.3 puan artışla yüzde 9.2 oldu. Hatırlanacağı üzere zincirlenmiş hacim endeksi olarak 2020 yılını yüzde 1.8 büyüme ile kapatan Türkiye ekonomisi, 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7.2, ikinci çeyreğinde ise yüzde 21.7 büyümüştü.

FAİZ KARARI BEKLENİYOR

Piyasaların gözü, bu hafta ise 18 Kasım'daki Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında olacak. TCMB'nin piyasa katılımcıları anketinde bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı beklentisi yüzde 15.25 oldu. Hatırlanacağı üzere TCMB, 21 Ekim'deki toplantıda politika faiz oranını 200 baz puan indirimle yüzde 16'ya çekmişti.

Piyasa katılımcıları anketine göre; cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi, bir önceki anket dönemine göre 1.68 puan artışla yüzde 19.31'e çıktı. Kasım ayı TÜFE beklentisi ise yüzde 1.77 olarak kayıtlara geçti. Cari yıl sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi bir önceki anket döneminde 9,22 TL iken, bu anket döneminde 9,98 TL oldu.

CİRO ENDEKSİ ARTTI

Şimdi de ciro endekslerine bakalım. TÜİK verilerine göre toplam ciro endeksi Eylül'de yıllık yüzde 42.6, aylık yüzde 0.6 oranında arttı. Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; Eylül'de aylık bazda inşaat ciro endeksi yüzde 3, ticaret ciro endeksi yüzde 0.9, hizmet ciro endeksi yüzde 2.6 artarken, sanayi sektörü ciro endeksi yüzde 0.9 azaldı.

Geçen hafta açıklanan verilerden biri diğeri ise perakende satış endeksleri oldu. TÜİK verilerine göre sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Eylül'de aylık yüzde 1.2, yıllık yüzde 15.9 artış gösterdi. Aylık bazda bilgisayar, kitap ve iletişim aygıtları satışları yüzde 1.4, elektrikli eşya ve mobilya satışları yüzde 3.7 gerilerken, posta veya internet üzerinden satışlar, tıbbi ürünler ve kozmetik yüzde

Prof. Dr. Burak ARZOVA / Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

"2022 normalleşmenin yaşanacağı bir yıl olacak"

Cari açıktaki olumlu gelişme, beklentiler çerçevesinde gerçekleşti. Bunun nedeni ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 2.7 milyar dolar azalması ve hizmetler dengesi kalemi kaynaklı net girişlerin 1.9 milyar dolar artması. Türk lirasındaki değer kaybının ödemeler dengesi verilerine yansımada da görülmekte. Cari dengede 2019 sonrası fazla verilmesini sağlayan temel etkenler, TL'deki değer kaybı sonrası ithal mallara zayıflayan iç talep ve yurtiçi mallara gelen güçlü dış talep olarak görülürken, hizmetler dengesinin pandemi öncesi seviyelere dönmesi de cari fazlayı yaratan unsurların içinde dikkat çekiyor. Bu gelişmeler ışığında, cari açık 2021'i 13-14 milyar dolar

seviyelerinde tamamlayabilir. 2021 çok istisnai bir yıl. Pandemi sonrası baz etkisi çok yüksek büyümelere sebebiyet verdi. O nedenle 2022'de benzer büyümeleri beklememek lazım. 2022 normalleşmenin yaşanacağı bir yıl olacak. Türkiye ekonomisinin 2021'de yüzde 9.5-10.5 arasında büyüyeceğini düşünüyorum. Ekonomik koşullar ne olursa olsun TCMB, 18 Kasım'daki PPK'da faiz indirime devam edecek. Minimum 100, maksimum 200 baz puanlık indirim bekliyorum.

Lütfi ELVAN / Hazine ve Maliye Bakanı

“Yüksek döviz kuru hedeflendiği yorumları doğru değil”

Öncü göstergeler yılın ikinci yarısında ılımlı bir iç talebe ve güçlü bir ihracata işaret ediyor. Böylece, 2021 yılında da büyümenin dengeli bir görünüm ile yüzde 9'un üzerinde gerçekleşmesini bekliyoruz. Bu büyümenin en az yüzde 65'inin yatırımlar ve net dış taleple desteklenmesini öngörüyoruz. Hükümetimizin ihracatı desteklemek amacıyla, yüksek döviz kuru hedeflediğine yönelik yorumlar doğru değil. Türkiye dalgalı kur rejimi uyguluyor, kurun değeri de piyasada belirleniyor. Küresel konjonktür ve yurtdışı

enflasyonun seyri temkinli olmayı gerektiriyor. Enflasyonla mücadele konusunda bütüncül bir yaklaşıma sahibiz. Türkiye ekonomisinin en güçlü çapası kamu maliyesidir. Mali disiplin şiarımızdan asla vazgeçmedik, vazgeçmeyeceğiz. Bu yılı yüzde 3.5'in altında bir bütçe açığıyla kapatacağız.

4.5'er, tekstil giyim ve ayakkabı satışları yüzde 4.7 artış oranıyla dikkat çekti. Cari fiyatlarla perakende ciro Eylül'de aylık yüzde 2.2 artarken, yıllık yüzde 37.3 arttı. Aylık bazda bilgisayar, kitap ve iletişim aygıtları ile elektrikli eşya ve mobilyada ciro geriledi.

CARİ DENGE FAZLA VERDİ

Cari işlemler hesabı, Ağustos'un ardından Eylül'de de fazla verdi. TCMB verilerine göre geçen yıl Eylül'de 2.34 milyar dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2021 Eylül'de 1.65 milyar dolar fazla verdi. Bunun sonucunda 12 aylık cari işlemler açığı 18 milyar 444 milyon dolar oldu. Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının yıllık bazda 2.7 milyar dolar azalarak 1 milyar 23 milyon dolara gerilemesi ve hizmetler dengesi kalemi kaynaklı net girişlerin 1.9 milyar dolar artarak 3.67 milyar dolara yükselmesi etkili oldu. 2021'in ilk 9 ayında ise cari denge 11.7 milyar dolar açık verdi. Eylül'de, seyahat kaleminin kaynaklanan net gelirler yıllık 1.4 milyar dolar artarak 2.98 milyar dolar olarak gerçekleşti. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 1.09 milyar dolar oldu. Portföy yatırımları 1.2 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti. TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu, 2021 yılı sonu cari açık tahminlerini 15-17 milyar dolar olarak açıklamıştı. Piyasa katılımcıları anketinde ise 2021 yıl sonu cari işlemler açığı tahmini 19.2 milyar dolar.

İŞSİZLİK ORANI GERİLEDİ

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı mevsim etkisinden arındırılmış verilerle 2021 Eylül'de bir önceki aya göre 70 bin kişi azalarak 3 milyon 794 bin kişi, işsizlik oranı ise 0.3 puanlık azalış ile yüzde 11.5 oldu. TÜİK verilerine göre iş-

Sanayi üretimi Eylül'de yıllık yüzde 8.9 arttı

Sanayi üretim endeksi, değ. oranları (%), Eylül 2021	Yıllık değ. (%)	Aylık değ. (%)
Toplam sanayi	8,9	-1,5
Madencilik ve taşocakçılığı	7,9	2,2
İmalat sanayi	9,7	-1,6
Elektrik, gaz, buhar	1,0	-3,2
Ara mali	13,2	-1,1
Dayanıklı tüketim mali	10,7	5,5
Dayanaksız tüketim mali	8,4	-0,4
Enerji	1,5	-3,0
Sermaye mali	3,9	-5,0
Düşük teknoloji	10,4	-0,9
Orta-düşük teknoloji	10,0	-1,6
Orta-ileri teknoloji	9,3	-2,7
İleri teknoloji	4,2	-1,7

Kaynak: TÜİK

tihtam edilenlerin sayısı Eylül'de aylık 426 bin kişi artarak 29 milyon 254 bin kişi, istihdam oranı 0.6 puanlık artış ile yüzde 45.8 düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 21 bin kişi, sanayi sektöründe 218 bin kişi, inşaat sektöründe 13 bin kişi, hizmet sektöründe ise 175 bin kişi arttı. Eylül'de işgücü bir önceki aya göre 356 bin kişi artarak 33 milyon 48 bin kişi düzeyinde gerçekleşti. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı Eylül'de bir önceki aya göre 0.2 puan artarak yüzde 21.9'a yükseldi.

EKİM'DE DOLAR KAZANDIRDI

Ekim ayının en yüksek reel getiri sağlayan finansal yatırım aracı dolar oldu. TÜİK verilerine göre Ekim'de en yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirgenmiş yüzde 1.87, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirgenmiş yüzde 4.71 oranlarıyla dolarda gerçekleşti. Altın ve para piyasaları uzmanı İslam Memiş, bugünkü ekonomik şartların döviz kurlarında, altın ve gümüş gibi değerli metal fiyatlarının yükselişin süreceğine işaret ettiğini söyledi. Doların küresel piyasalarda değer artış sürecine girdiğini vurgulayan Memiş, “Dolar endeksi, FED politikalarının şahin tutumuyla yükselişini sürdürebilir. Bu da yurt içi piyasalarda dolar/TL kurunu çift haneli rakamlara götürebilir. Altının gram fiyatı, dolar/TL kurundan aldığı destek ile 2022'nin ilk çeyreğinde 660 TL'ye kadar yükselebilir. Ancak geçen hafta yaşanan agresif yükselişler sonrası aşağı yönlü bir düzeltme gerekiyor. Dolar/TL kurunda 9.75 TL, altının gram

Prof. Dr. Berrin CEYLAN-ATAMAN /Altınbaş Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi

“3. çeyrekte yüzde 5.5 ekonomik büyüme olabilir”

Eylül'de dar tanımlı işsizlikteki 0.3 puanlık azalmayı Temmuz'da pandemi nedeniyle getirilen kısıtlamaların kaldırılmasının bir sonucu olarak değerlendirmek mümkün. Kısıtların kaldırılması bir yandan ekonomiyi canlandırarak istihdamı olumlu etkilerken diğer yandan işten çıkarma yasalarının kalkması yeni işsizler yarattı. Bu bakımdan işsizlik oranındaki 0.3 puanlık azalış işsizliğin bir düşme seyri içine girmesi olarak değerlendirilmelidir. Yıl sonu itibarıyla işsizliğin yüzde 12'ler civarında olması beklenebilir. Ekonomik büyüme üçüncü çeyrekte yüzde 5.5 ve Orta Vadeli Program'daki hedeflerle uyumlu olarak 2021 yılında yüzde 9 olarak tahmin edilebilir. Ancak yüksek ekonomik büyümenin işsizliği tek haneli oranlara getirmesi önünde enflasyon engeli bulunuyor. 2021 yılı enflasyon

oranının yüzde 19 civarında olacağı ve enflasyonist sürecin devam edeceği öngörülebilir. Enflasyondaki artış alım gücünü düşürecek için iç talep olumsuz etkilenecek. Ekonomik büyümenin kaynağının mal ve hizmet ihracatındaki artışın yanı sıra kredilerle beslenen iç talep olduğu dikkate alındığında enflasyonist sürecin olumsuz etkilerinin dördüncü çeyrek ve sonrası verilerine yansımaları gözüküyor. Türkiye'de enflasyonun ve döviz kurlarındaki dalgalanmaların işgücü piyasalarına olumsuz yansımaları ancak istikrarın sağlanması ve risklerin ortadan kaldırılarak güven ortamının tesisi ile giderilebilir.

PARA HABER

Prof. Dr. Nevzat SAYGILIOĞLU / Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Büyümenin itici gücü ihracat olacak”

Türkiye ekonomisinin 2021 yılı sonunda yüzde 9-10 aralığında büyümesini bekliyorum. Büyümenin itici gücü ihracat olacak. İhracat hükümetin odaklandığı bir konu. Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, Ekim'de son 12 aylık ihracat 215.7 milyar dolara ulaştı. Dolayısıyla son ayların da ivmesini dikkate alırsak, ihracattaki seyir devam edecek. Burada tek bir engel var: Döviz kurlarının artması nedeniyle ihracata bağlı ithalat pahalı hale geliyor. Bu da ihracatın ivmesini olumsuz etkiliyor.

fiyatında 575 TL seviyelerini takip edeceğim. Kısa vadeli geri çekilmeler sonrasında hızlı yükselişler kaldığı yerden devam eder” diye konuştu.

İHRACAT İKLİMİNDE YATAY SEYİR

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, Ekim'de 54.7 ile yatay seyretti ve Türk imalat **sanayi** ihracatçılarının talep koşullarında belirgin iyileşmenin sürdüğünü ortaya koydu. Endeks, söz konusu iyileşmenin Şubat'tan beri en ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. Dünyanın en büyük ekonomisi ABD'de ekonomik aktivite keskin artış kaydederken, Orta Doğu'da da büyüme son çeyreğe genel olarak güçlü başladı. Tedarik zincirlerindeki aksamaların üretim artışlarını sınırladığı Avrupa'da yavaşlama belirtileri gözlemlendi.

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Burak Arzova, taşıma maliyetlerinin yüksekliğinin Avrupa pazarında Türk ihracat ürünleri için hala olumlu bir haber olduğunu vurgulayarak, bu şartlar yumuşamadan uzaklardan ticaretin kârlı olmayacağı için Avrupalıların ilk tercihinin yine Türkiye'nin olacağını kaydetti. Arzova, “Burada en önemli kısıt Avrupa'da büyümenin yavaşlaması ve buna bağlı talep azalışı olabilir. Ancak pandemi dönemi kadar kötü olmayacağını düşünüyorum” dedi.

TCMB'DEN ZORUNLU KARŞILIK HAMLESİ

TCMB, geçen hafta fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda zorunlu karşılık düzenlemesinde değişikliğe gitti. Türk lirası zorunlu karşılıkların standart altın cinsinden tesis edilmesi imkânı azami oranı yüzde 15'ten yüzde 10'a düşürüldü. Söz konusu imkân, kademeli olarak azaltılarak sonlandırılacak. Ayrıca yabancı para mevduat/katılım fonuna uygulanan zorunlu karşılık oranları, tüm vade dilimlerinde 200 baz puan artırıldı. Bu kararlarla, TL cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin yaklaşık 7.4 milyar TL, yabancı para cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin ise yaklaşık 3.8 milyar dolar karşılığı tutarında artması öngörüldü. Söz konusu değişiklikler, 28 Ekim 2021 yükümlülük döneminden geçerli olacak. Yabancı para cinsinden mevduatlara yönelik düzenlemenin kredi maliyetleri üzerinde etkili olacağını

Ülkenin içinde bulunduğu konjonktür büyümenin devam edeceğine işaret ediyor. Ağustos'ta 814 milyon dolar fazla veren cari işlemler dengesi turizm ve ticaret dengesinin verdiği katkıyla Eylül'de de fazla verdi. Cari dengede iyileşmenin sürmesini bekliyorum.

belirten Prof. Dr. Arzova, “Bankalar uzun vadeli TL yaratmak için swap kanalını kullanıyorlar. Burada artan maliyetlerin ticari krediler üzerine az da olsa yansımaları beklenebilir. Öte yandan yabancı para mevduatın ters dolarizasyona girmesi beklenmemeli. TCMB açısından ise brüt rezervlere katkı olacağı şüphesiz” dedi.

ÇALIŞMA HAYATI GÜNDEMİ YOĞUN

Asgari ücrete 2022 yılında yapılacak zam oranının belirlenmesi için görüşmeler Aralık'ta başlayacak. Buna karşın şimdiden hem asgari ücrete yapılacak zam oranı hem de görüşmelerin ay sonundan önce tamamlanması gerektiği konuşulmaya başlandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, asgari ücretlinin toplumda rahat bir nefes almasını sağlayacak, asgari ücreti sorun olmaktan çıkaracak bir çalışma içerisinde olduklarını, Aralık ayının ilk 15 gününde bu sorunu çözeceklerini kaydetti. Bilgin, kabine toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada ise asgari ücret tespitine ilişkin farklı işletme düzeylerinde ve sokakta, bir üniversite aracılığıyla kamuoyu araştırması yapıldığını belirterek, meslek gruplarının beklentilerinin tespit edileceğini ve araştırmanın sonuçlarının da kamuoyu ile paylaşılacağını kaydetmişti. Çalışma hayatının gündemindeki önemli başlıklardan biri de memura 3600 ek gösterge. Bu konuda maliyet çalışmaları devam ediyor. Bu arada geçen hafta Bakanlıktan yapılan açıklamada, Bakanlığın öncelikli gündeminde emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilgili bir çalışma bulunmadığının altı çizildi.

Perakende satış hacmi Eylül'de yıllık yüzde 15.9 arttı

Sektörlere göre perakende satış hacmi ve perakende ciro, Eylül 2021, (%)	Perakende satış hacmi		Perakende ciro	
	Yıllık değ. (%)	Aylık değ. (%)	Yıllık değ. (%)	Aylık değ. (%)
Perakende ticaret	15,9	1,2	37,3	2,2
Gıda, içecek ve tütün	6,7	1,7	32,3	1,8
Gıda dışı (otomotiv yakıtı hariç)	24,2	1,0	42,4	2,5
Bilgisayar, kitap ve iletişim aygıt.	15,1	-1,4	27,3	-0,6
Elektronik eşya ve mobilya	4,6	-3,7	39,0	-0,1
Tekstil, giyim ve kozmetik	54,3	4,7	68,0	6,9
Tıbbi ürünler ve kozmetik	12,5	4,5	35,8	5,9
Posta veya internet üzerinden	47,1	4,5	64,9	4,9
Otomotiv yakıtı	7,4	0,9	30,4	2,0

Kaynak: TÜİK

İslam MEMİŞ / Altın ve para piyasaları uzmanı

“Yüzde 8.5'lik büyüme sürpriz olmaz”

Yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 8.5'lik büyüme sürpriz olmaz. Yılın geri kalanında iç talepte bir miktar yavaşlama olsa bile, son aylarda ihracatın rekor kırması, yıl başından bu yana yaşanan büyümenin gerçekleşmesi yükselişin sürmesine destek verebilir. Yüksek enflasyon ve küresel ekonomik kriz, büyümeyle frenlenebilir. TCMB, son açıklamasında faiz indirimi için dar bir alan kaldığını açıklamıştı. Yıl sonuna kadar 350 baz puan faiz indirme olasılığını göz önünde bulundurduğumuzda TCMB'nin bu ay 50 baz puanlık bir

indirim yapma ihtimali kuvvetli. Ancak dolar kurunun seyrini göz önünde bulundurduğumuzda, TCMB'nin bu hamlesini Aralık ayına öteleme ihtimali de var. Mantıken pas geçmeli diye düşünüyorum. Faiz indirimini devam ettirirse çift haneli dolar, işini zorlaştırabilir. 2022 yılı, 2021'e kıyasla zorlu geçebilir.

Genç işsizlik oranını DÜŞÜRECEĞİZ

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız." dedi.

BAKAN Özer Meslek lisesi Türkiye'nin sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye'nin 81 ilinde çok iyi noktalara gelmeye başladı. 81 ilde vermiş olduğumuz, eğitim verdiğimiz tüm alanlarda, sektörlerde çok güçlü iş birlikleri başladık. Yeniden şekillendirmeye başladık ve inşallah bu atılan adımlarla artık Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız. Biz sizlere eleman yetiştiriyoruz. Dolayısıyla tüm süreçlerde hep birlikte olmamız lazım" dedi. 5'te

Bakan Özer: Genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz

İstanbul (DHA) - Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Çatalca'da ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı'nda fidan dikimine katıldı. Törende konuşan Özer, "Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız." dedi.

Çatalca Kuzey Marmara Otoyolu Tayakadın Girişleri mevkiinde İstanbul Sanayi Odası tarafından, ISO Gelecek Meslek Liselerinde Hatıra Ormanı' oluşturuldu. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 150 meslek lisesi öğrencisi ile burada fidan dikti. Hatıra ormanına toplamda 20 bin fidan dikildiği belirtildi. Fidan dikimi öncesinde konuşan Bakan Özer, pandemi sürecinde meslek lisesi öğrencileri tarafından üretilen yüz koruyucu siperlikleri, solunum cihazları ve maskelerin önemine dikkat çekti.

Bakan Özer, "İstanbul'da mesleki eğitimin güçlendirilmesi yönünde çok önemli adımlar attık. Başlangıçta küçük mütevazı başlangıçlarla başladık. Sonra giderek proje çeşitlenmeye, filizlenmeye, yeni üretmeye, yeni projeleri tetiklemeye başladık.

Geldiğimiz noktada İstanbul'un çok önemli bir kısmında İstanbul Sanayi Odamızda mesleki eğitimi yeniden yola koyduk. Türkiye'nin sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin umudu olması yönünde çok önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Artık geçmişte olduğu gibi iş dünyamız, işverenlerimiz, mesleki eğitim mezunlarının olmasını beklemiyorlar. Müfredatı birlikte güncelliyoruz. Öğrencilerimizin işletmede beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. Öğretmenlerimizin işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerini birlikte planlıyoruz. İstihdamda öncelik sağlamaya çalışıyoruz. Geçmişten gelen hasarları da önemli oranda telafi etmenin ve yeniden umutları yeşertmenin mutluluğu bugünkü yüz 20 bin öğrencimize ait olan hatıra ormanının çok sembolik bir anlamı var. Artık şu üç yıllık deneyimde hiçbir kırgınlık olmadan her gün kapasiteyi artırarak iş birliğimizi güçlendirdik. Türkiye'de meslek liselerini bunu fidanla taçlandırıyoruz. Buradaki her bir fidan bir öğrencimizi temsil ediyor. Hakikaten bizim Milli Eğitim Bakanlığı olarak mesleki eğitimde işverenin iş gücü piyasasıyla en verimli iş birliklerimizi

geliştirdiğimiz iş birliklerinden birisi oldu. İnşallah çok daha iyi noktalara hep birlikte götüreceğiz." dedi.

Bakan Özer şöyle devam etti: "Gelinen noktada meslek lisesi Türkiye'nin sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye'nin 81 ilinde çok iyi noktalara gelmeye başladı. 81 ilde vermiş olduğumuz, eğitim verdiğimiz tüm alanlarda, sektörlerde çok güçlü iş birlikleri başladık. Yeniden şekillendirmeye başladık ve inşallah bu atılan adımlarla artık Türkiye'deki kronik bir problem olan genç işsizlik oranını emin adımlarla düşüreceğiz ve meslek liseleriyle geleceğin güçlü Türkiye'sinin inşasında çok önemli bir mesafeyi hep birlikte alacağız. Biz sizlere eleman yetiştiriyoruz. Dolayısıyla tüm süreçlerde hep birlikte olmamız lazım. Bakın Covid-19 salgını süresinde ön plana çıkan en önemli şey üretim oldu. Paranzın olması tek başına yeterli değil. Üretemediğiniz zaman paranız olsa bile satın alabilmeniz mümkün değil. Bu sıralarda oturan, arkada oturan o kıymetli öğrencilerimiz sağlıklarını bir kenara bıraktılar ve sizler için maskeden dezenfektana yüz koruyucu siperlikten videolar cihazına, solunum cihaza,

zına, maske makinesine kadar tüm ihtiyaç olan noktaları, ürünleri çok kısa sürede üretebildiler. Ben bu vesileyle bu güzel öğrencilerimize bu fedakarlıklarından dolayı da en içten şükranlarımı sunuyorum. Aslında Covid-19 salgını süresinde mesleki eğitimin göstermiş olduğu üretim performansını yıllardan beri meslek liselerinin kırılan onurlarının tamirine vesile oldu. Özgüvenlerini yerine getirdi. "Biz üretebiliriz ben meslek lisesi öğrencisi olarak sadece iş gücü piyasa-

sının ihtiyaç duyduğu insan kaynağı değilim, aynı zamanda Covid-19 salgını gibi olağanüstü koşullarda devlet ve milletimin yanında olan bir kardeşim dostuyum" diyebildiler. Bu çok anlamlı bir mesaj. İnşallah meslek liselerimizde üretim kapasitesini artırarak iş gücü piyasasından talep etmiş olduğu beceri ve yetkinliklerde donanımlarda öğrencilerimizi yetiştirerek **sanayimizin**, iş dünyamızın çok daha güçlü hale gelmesini sağlamış olacağız." diye konuştu.

İSO'dan İstanbul'a 120 bin fidan

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 50 bini Arnavutköy, 50 bini Şile ve 20 bini Beykoz'da olmak üzere toplam 120 bin fidanı toprakla buluşturdu. Çatalca Kuzey Marmara Otoyolu Tayakadın Gişeleri mevkinde düzenlenen etkinliğe katılan Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 120 bin öğrenciye ait hatıra ormanının çok sembolik bir anlamı olduğuna işaret etti. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ise Türkiye'de meslek lisesinde okumayı itibar ve gurur haline getirme çabası içinde olduklarını söyledi.